

# Transformació o claudicació

L'anàlisi política trontolla quan proliferen els escàndols i concentren la nostra atenció. Ara un grapat de casos de corrupció aquí i allà; ara un cas d'espionatge generalitzat o, en connexió amb aquest, un de prepotència dels servils lacais europeus de l'Amèrica del Nord abusant d'un president del sud. Un milió d'arxius, un quadern manuscrit, una gravació. De sobte, a l'entrada de l'estiu, mentre moltes primaveres sembla que es marceixin, la realitat es disposa a imitar i superar la ficció més estrident i estripada. El ridícul, l'engany i el grotesc es barregen amb la carnisseria, la destrucció i la misèria, i amb l'estirabot, el comentari cínic o la bajanada. Aleshores l'acció i el gag ho omplen tot i costa veure, més enllà dels projectors i de les ombres, els grans temes socials, l'arrel de les injustícies, les raons profundes de tanta violència social, els rostres que administren l'explotació i la dominació. La pirotecnia ens enlluerna i ens dificulta l'observació i la interpretació de la complexitat de les relacions socials, la naturalesa del sistema econòmic imperant o els mecanismes utilitzats per les xarxes del poder.

Aquesta aparatosa posada en escena de l'espectacle de la política local i internacional, tan efectista i truculenta, servida pels mitjans de comunicació i per les xarxes, competint per una actualitat de cartellera i per disposar de l'última filtració, constitueix una ideologia. La ideologia del segrest de la política al nos-

tre abast. La del carrer; la del debat d'idees i propostes; la de l'autoorganització; la de la intervenció transformadora. L'acció del moment i els seus protagonistes, fàcilment substituïbles, acaben desplaçant i relegant l'anàlisi profunda, l'estudi metòdic, el compromís per descobrir les veritats més ocultes, la reflexió esforçada per identificar-ne el sentit.

Aquesta mena d'actualitat deslliga la política de la història i de la realitat quotidiana de la majoria de nosaltres. A la televisió, seguint el baròmetre de les sèries, la falta d'escrúpols de *Boss* o de *House of cards* s'imposa sobre la memòria moral i lleugerament paternalista de *The West Wing*. En la política sense regles de la guerra bruta permanent, només a l'abast de *killers* professionals, ja no hi cap la gent.



JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU  
MÉS ARTICLES A  
[www.ara.cat](http://www.ara.cat)

Només els grans protagonistes i els artistes convidats. Snowden és una víctima. Bárcenas, un instrument bandarera. Millet, un cleptòman esforçat. La reducció de la política a aquest espectacle, aquesta restringida representació, obliga els partits polítics a triar. A optar per la política de presència al

costat de la gent, per compartir la mirada, el neguit i el patiment, i estar en condicions d'expressar-los i donar-hi respostes. O limitar-se a actuar en la farsa del Monopoly del poder, en què només té sentit acumular-lo. Així el mercat del diner i el del poder es fan homòlegs fins a fondre's l'un amb l'altre.

Ordinàriament, en temps de democràcia formal, les polítiques conservadores i de dretes s'havien caracteritzat per la voluntat explícita de preservar el model de societat

existent. Estaven més pendents, sempre, de mantenir el seu ordre jeràrquic i la seva seguretat que no pas d'assolir nivells més alts de justícia o de llibertat. Hi havia, però, a l'altra banda, unes formacions partidàries de canviar la societat, equilibrar-la i fer-la més lliure, igualitària i justa. Aquestes eren les banderes principals enarborades per l'esquerra transformadora, inspiradora d'algunes utopies socials i impulsora d'algunes revolucions.

Ara, immersos en la confusió del canvi d'època i la crisi de les esquerres europees que no acaben de trobar propostes per, com a mínim, mantenir o eixamplar els espais de benestar assolits, podem observar amb perplexitat la paradoxa d'unes esquerres esdevingudes conservadores. Unes esquerres sense utopia ni projecte transformador.

A Catalunya, hi ha una antiga esquerra que gesticula, parla, es belluga per l'escenari, però no reconeix les esquerdes que la multitud hi ha provocat. I se'n desenten. No identifica el canvi d'hegemonia i s'hi posa de cul. Es desvincula de l'acció popular d'aprofundiment democràtic que es desenvolupa davant dels seus nassos. I renuncia a l'oportunitat de participar en la construcció d'un nou estat i de fundar una societat nova, més justa i lliure. I ho fa per defensar l'estat realment existent, el que ha servit totes les oligarquies i totes les dominacions exercides d'ençà que va ser fundat! ¿Untar Leviatàn amb ungüents federals és ser més d'esquerres? ¿O és fer de massatgista?

**L'actual manera de competir per una actualitat de cartellera i per l'última filtració constitueix una ideologia**



SUSANA SUBIRANA

**Hi ha una antiga esquerra catalana que es belluga per l'escenari, però no reconeix les esquerdes que la multitud hi ha provocat**